

Разовій спеціалізованій вченій раді
у Державному університеті «Житомирська політехніка»

Рецензія

доктора наук з державного управління, доцента

Шпака Юрія Валерійовича

на дисертаційну роботу Войціцької Катерини Миколаївни
на тему «Публічне управління економічним розвитком урбанізованих
територій»,

представлену до публічного захисту на здобуття ступеня доктора
філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

1. Актуальність теми дослідження, зв'язок з науковими програмами, темами

На сучасному етапі розвитку суспільства урбанізацію все частіше почали розглядати як складний та багатогранний процес, що суттєво впливає на економічний розвиток країн, що зумовлює той факт, що урбанізовані території є центрами вироблення більшої частини світового ВВП. Території України характеризуються низькою економічною активністю та значно постраждали в результаті російської військової агресії. До того ж до проблем урбанізованих територій України належить недостатня ефективність механізму публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій.

Важливість вирішення зазначених проблем та теоретична і практична його цінність підтверджують актуальність здійсненої Войціцькою Катериною Миколаївною дисертаційної роботи, вибір об'єкта та предмета дослідження, поставлені мету та завдання.

Дисертаційне дослідження виконано в рамках наукової теми Державного університету «Житомирська політехніка»: Забезпечення економічної безпеки територіальних виробничих комплексів (номер державної реєстрації 0120U103443). У межах теми автором проведені дослідження, пов'язані з удосконаленням механізму публічного управління урбанізованими територіями в контексті забезпечення економічного розвитку.

Структурна побудова дисертації є логічною, послідовною і повною мірою відповідає поставленій меті дослідження, яка полягає в обґрунтуванні теоретичних, методичних та організаційних положень, а також формуванні напрямів удосконалення публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вірогідність та новизна

Наукові положення, висновки і рекомендації, що сформульовані у дисертації достатньою мірою обґрунтовані, логічні та достовірні. Зміст дисертації відбиває логіку мети та предмета дослідження та в цілому дисертація характеризується ознакою єдності змісту. Варто зауважити, що наукові положення дисертаційної роботи об'єктивно відображають реальний стан публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій. У роботі чітко виділені об'єкт і предмет дослідження.

Об'єктом дослідження є система публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та організаційні положення публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій.

Сформульовані мета і завдання вказують на комплексний характер наукового пошуку та сучасний підхід авторки до вирішення проблем комплексного дослідження публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій.

Вивчення змісту дисертації говорить про те, що авторкою в повній мірі вирішено поставлені завдання та досягнута мета дослідження. Найбільш вагомими положеннями наукової новизни представлені наступними позиціями:

- дисертанткою удосконалено вихідні положення публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій (п.3.1), зокрема визначено об'єкт, предмет, мету, завдання, принципи та механізми;

- розроблено комплексний механізм публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення (п.3.3), що ґрунтується на удосконаленні правового, організаційного, економічного та інформаційного механізмів в розрізі ключових напрямків: 1) розвиток економічного потенціалу та конкурентних переваг урбанізованих територій; 2) відбудова та розвиток інфраструктури, що відповідає вимогам екологічності та енергоефективності, орієнтованої на інклюзивність та інноваційність; 3) розвиток сфери містобудування, відбудова та розвиток житлового фонду;

- авторкою удосконалено процес ідентифікації урбанізаційних факторів впливу на економічний розвиток на основі теоретичного методу досліджень, а також побудованої кореляційно-регресійної моделі (п.2.2), що дали можливість визначити економічні фактори, які мають взаємозв'язки з рівнем урбанізації;

- удосконалено інституційну модель публічного управління економічним

розвитком урбанізованих територій (п.3.1);

- запропоновано авторські підходи до розуміння ряду понять (п.1.2), зокрема: урбанізації; міста; агломерації; мегаполісу; публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій;

- розроблено класифікацію урбанізованих територій для цілей публічного управління (п.1.3);

- сформовано картограми ключових слів та виявити основні тенденції, характерні для різних періодів; визначено основні дослідницькі напрями в даній сфері; ідентифіковано проблемне поле публічного управління щодо економічного розвитку урбанізованих територій (п.1.1);

- авторкою встановлено місце України в світових урбанізаційних та економічних процесах через аналіз відповідних рейтингів, а також визначено сучасні проблеми економічного розвитку урбанізованих територій (п.2.1, п.2.3).

3. Повнота викладу основних положень дисертації в опублікованих працях.

Результати наукового пошуку відображені в: 1 закордонній монографії; 4 статтях у наукових фахових виданнях України; 6 тез доповідей на міжнародних та всеукраїнських конференціях. У переліку наукових робіт Войціцької К.М., які опубліковані у співавторстві, автором наведено особистий внесок.

4. Теоретична та практична цінність, впровадження результатів дослідження.

Дисертаційна робота являє собою вагомий внесок, який полягає в узагальненні та вирішенні актуальної наукової проблеми щодо теоретичних, методичних та організаційних положень, а також формуванні напрямів удосконалення публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій. Висновки, пропозиції і рекомендації, що містяться у дисертації, мають безперечне теоретичне і практичне значення, що підтверджується апробацією результатів дослідження (довідки про впровадження).

У першому розділі «Теоретичні положення публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій» здійснено бібліометричний аналіз досліджень у сфері публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій, розглянуто особливості економічного розвитку урбанізованих територій в різні історичні періоди, удосконалено понятійний апарат публічного управління економічним розвитком урбанізованих

територій. Розроблено класифікацію урбанізованих територій для цілей публічного управління.

В другому розділі «Сучасний стан публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій» розкрито роль та місце України в світових рейтингових показниках, що характеризують економічний розвиток урбанізованих територій; здійснено оцінку впливу урбанізації на показники економічного розвитку України та ідентифіковано сучасні проблеми економічного розвитку урбанізованих територій.

В третьому розділі «Напрями удосконалення публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій» розроблено вихідні положення публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій; удосконалено механізми публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій, розроблено комплексний механізм публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій.

Наукові результати дисертаційного дослідження були застосовані у діяльності Житомирської обласної ради (довідка № р-5-22/189/1 від 10.02.2022 р.), також основні положення дисертації знайшли відображення в освітньому процесі Державного університету «Житомирська політехніка» при підготовці фахівців за освітніми ступенями «бакалавр» та «магістр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Державного університету «Житомирська політехніка» (довідка № 44-02.02/1644 від 05.09.2022 р.).

5. Оцінка оформлення дисертації.

Дисертаційне дослідження побудоване стилістично та граматично правильно, логічно та послідовно, є структурованим та обґрунтованим. Основні пункти взаємопов'язані між собою та доповнюють зміст, відповідаючи встановленим завданням і меті. Дисертацію оформлено відповідно до вимог, які висуваються до дисертаційних робіт.

6. Академічна доброчесність.

Порушень академічної доброчесності в дисертаційній роботі Войціцької К.М, та працях, у яких висвітлені її основні наукові результати не виявлено. У дисертації є посилання та відповідні джерела інформації, цитати оформлені відповідно до вимог.

7. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

Загалом позитивно оцінюючи наукові результати дисертації, водночас, як і при дослідженні будь-якої складної і нової проблематики, в зазначеному дослідженні містяться дискусійні положення, які можуть стати підґрунтям

наукової дискусії і напрямками подальшої розробки даної проблеми:

1. Дисертантка в п.1.3 роботи розкриває класифікацію урбанізованих територій для цілей публічного управління (рис. 1.14) та характеризує запропоновані критерії, що мають різноманітні властивості (форма територіального поселення, планувальна структура, густота населення, рівень містобудівного освоєння, функцій, які вона виконує, екологічний стан, а також рівень економічного та соціального розвитку відповідної території, рівень пошкоджень та рівень безпеки). В подальшому дослідженні доцільно було б згрупувати урбанізовані території України, відповідно до запропонованих ознак. Це посилює би практичну складову дисертаційної роботи.

2. В п 1.1 дисертації при здійсненні бібліометричного аналізу наукових праць закордонних та українських вчених щодо питання публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій доцільно було також проаналізувати питання відновлення урбанізованих територій та їх економік, що постраждали в результаті воєнних дій.

3. Дисертантка на достатньо високому рівні розкрила питання сучасного стану економічного розвитку урбанізованих територій (п.2.1), використовуючи статистичні дані органів публічної влади та міжнародних організацій, що підтвержують достовірність та практичність результатів наукового дослідження. Однак, на мою думку, в дослідженні доцільно було б використати статистичні та економіко-математичні методи аналізу, які б дали змогу зробити висновки щодо подальших перспектив економічного розвитку урбанізованих територій.

Проте, наведені дискусійні положення, уточнення та рекомендації суттєво не впливають на наукову та практичну цінність дисертаційної роботи.

8. Загальний висновок.

Підсумовуючи можна стверджувати, що Войціцька Катерина Миколаївна, здійснивши цілеспрямований комплекс наукових досліджень, розв'язала поставлені задачі та досягла поставлену мету дослідження – обґрунтування теоретичних, методичних та організаційних положень, а також формування напрямів удосконалення публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій. Вважаю, що дисертаційна робота Войціцької Катерини Миколаївни на тему «Публічне управління економічним розвитком урбанізованих територій» є завершеною самостійною науково-практичною роботою. Вищенаведені зауваження та пропозиції не знижують загального рівня наукового та практичного значення результатів роботи.

Таким чином, за актуальністю тематики, науковою новизною, рівнем наукових досліджень, отриманими практичними результатами та висновками,

дисертаційна робота повністю відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №44 від 12 січня 2022 року. Войціцька Катерина Миколаївна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Рецензент:

доктор наук з державного
управління, доцент,
професор кафедри національної
безпеки, публічного управління та
адміністрування Державного університету
«Житомирська політехніка»

Ю.В. ШПАК

Підпис ШПАКА Ю.В. засвідчую:

Учений секретар
Державного університету
«Житомирська політехніка»

Л.В. СЕРГІЄНКО